

Editor: Vasile Burlui
Redactor: Adina Scutelnicu
Tehnoredactare: Alexandra Uzier
Design copertă: Ionuț Broșțianu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

VIȘAN, IOAN

Taina fecioarei Lara / Ioan Vișan. - Iași:

Cartea Românească Educațional, 2019

ISBN 978-606-9088-68-5

821.135.1

Grupul Editorial Cartea Românească Educațional
Copyright © Editura Cartea Românească Educațional, Iași – 2019
Adresa: Bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr. 2, Iași – 700124
www.ecredu.ro

Ioan Vișan

Taina fecioarei Lara

roman

Cartea Românească
EDUCAȚIONAL

De când mi-a zis chesti-asta m-am simțit ofensată, iar el n-a mai apărut în nici o noapte. Asta e tot... Iar eu m-am trezit singură în Biserica Târgului.

Bătrâna care stinsese lumânările m-a rugat să ieșim, c-au plecat toți enoriașii și că nu putem înnopta aici... N-am decît să rămân încătușată în propria-mi imaginație, că numai aici îl mai pot întâlni pe David.

CUPRINS

Cap. I. Oglinda.....	5
Cap. II. Avântul pubertății spre un amant spiritual.....	28
Cap. III. Jocuri nocturne.....	32
Cap. IV. Eu sunt cea care nu ți-a spus „adio”. Un colț de infern în schimbul unui colț de rai.....	46
Cap. V. Ieșirea din sine.....	78
Cap. VI. Beția mării: amăgire-dezamăgire.....	89
Cap. VII. Medicină și monahism.....	115
Cap. VIII. Spovedanie și război cu sinele.....	127
Cap. IX. Ieromonahul și mireasa lui Iisus. Lumina trupului venită din cer.....	146
Cap. X. Gloria mea de călugărită cu diavoli agățați de poale.....	157
Cap. XI. Sihastrul sau dialog în pustiu.....	174
Cap. XII. Acasă copacii plâng cu petale albe.....	196
Cap. XIII. Împăcarea păcatului cu nepăcatul.....	212
Cap. XIV. Între două morale: a dogmelor și a normelor.....	222

Prietenului Adrian Oșan

CAPITOLUL I

Oglinda

Deși părinții mei trăiau, eram încredințată, spre creștere și îngrijire, Elisei Antoniu – bunica mea din partea tatălui. În casa ei am căpătat conștiința propriului sine prin receptarea câtorva lucruri care mi-au devenit și primele amintiri. Printre obiectele descoperite de mine în casa bunicii se numără în primul rând o icoană cu Maica Domnului și pruncul Iisus, la care bunica Elisa se închina dimineața, seara și de câteva ori în timpul zilei, și o oglindă înrămată, despre care, abia după ce am spart-o, folosind-o drept jucăria în care-mi vedeam chipul, aveam să aflu că e de cristal, e foarte veche și de calitate. Ambele erau susținute de câte un cui înfipt în peretele opus ferestrei. Icoana era așezată deasupra. Oglinda mi-era mai la îndemână... Când m-am uitat prima oară în argintul sticlei, o păpușă vie de dincolo de perete, cu ochii ca două măgele verzi, mi-a atins mâna când tocmai voiam să fac același lucru. M-am sfiit și mi-am retras brațul, l-a retras și păpușa. Am răs la păpușă – a răs și ea. M-am strâmbat... s-a strâmbat și păpușa. Mi-am dat seama că vietatea eram eu și mă distram cu imaginea mea virtuală. Atunci am realizat că exist. Mi s-a spus mai apoi că nu-mplinisem trei ani când mama urma să meargă în Franța cu ansamblul de dansuri populare al orașului. Nu știu dacă ea se gândise deja că despărțirea de mine, de fratele meu, David și de tata, va fi pentru totdeauna. S-a folosit de politica tatei

ca să obțină mai ușor pașaportul, a plecat și nu s-a mai întors. Tata a avut probleme din cauza mamei. A fost decăzut din politica vremii. Iar, ca să nu i se ia casa primită de la stat din exproprierile făcute de comuniști, a fost nevoit să divorțeze de mama, care-i trimisese o scrisoare prin cei întorși în țară, unde-i spunea că poate divorța dacă situația i-o va cere. Așa s-a și-ntâmplat, după care tot și-a pierdut funcția politică, fiind nevoit să primească una administrativă, la care nu se implica nimeni. Funcția politică pierdută presupunea aplicarea unui plan de demolări a orașului vechi și înlocuirea cu blocuri de familști. În cele din urmă, la insistențele bunicii Elisa, tata n-a mai semnat acel plan, fiind detronat și din administrație și trimis la București să muncească la Casa Poporului ca sondor – că asta-i era meseria. Făcea acolo forări în subsol, lucra cu niște militari la ceva despre care n-avea voie să vorbească.

Bunica Elisa – fostă profesoară de istorie – era pensionară. Pe tata îl vedeam rar – când venea de la București se oprea direct la bunica, unde locuiam eu, pe strada Cetății, nr (?). Țin minte că lucra și duminica – venea pentru câteva ore, îmi aducea câte ceva și pleca înapoi. Când apărea, săream repede în pat ca să mă ia mai ușor în brațe și să mă ridice până atingeam tavanul odăii. Am trăit și trăiesc și acum sub acel tavan. Este dintr-un lemn de stejar lăcuit, de culoare maroniu-închis, așezat pe grinzi masive dintr-un alt fel de lemn, aproape negru la culoare. Dau aceste amănunte fiindcă, îndată ce-am pus ochii pe acel tavan – pe care, când mă aflam în pat și țopăiam precum broscuța mea de jucărie, aproape că l-aș fi putut atinge cu palma de grindă – pe această imagine s-a suprapus prin comparație, ca o hologramă, tavanul de aceeași construcție, dar mult mai înalt, exagerat de înalt al odăii mele din casa părinților,

de care nici nu eram conștientă când locuiam acolo. A fost momentul senzației că pot vedea cu mintea vechea mea odaie. Era clipa când începeam să devin imaginativă. Numai că primele senzații erau însoțite de ceva nedefinit, între „dor” și „tristețe” – stări pe care aveam să mi le definesc mai târziu, când urma să mă confrunt cu adevărate pierderi. Pe fratele meu, David, mai mare ca mine, îl avea în grijă cealaltă bunică, din partea mamei. De aproape un an, de când aceasta a decedat, David s-a mutat aici, la bunica Elisa. Suntem fericiți că ne-am regăsit și că vom fi împreună. În ce mă privește, aveam să aflu de timpuriu că familia mea nu prea va fi o comoară pentru propriu-mi viitor. Am acum aproape doisprezece ani.

Când mă spăl dimineața pe dinți, mă uit în oglindă. Pasta mi se pare amară. Periuța cam tocită îmi deranjează gingiile. Mă schimonosesc în toate felurile și mă opresc la o imagine în care mi s-ar părea că semăn cu mama, aș fi fericită... am auzit că e o femeie frumoasă. Scot periuța din gură și-mi caut o altă înfățișare. Acum cred c-aș putea semăna cu tata, îmi zic. Despre el am ceva amintiri, bunica Elisa mi-a arătat și niște poze de când era elev. Nu era vreo frumusețe, avea însă o distincție aproape studiată de viitor bărbat. Mi-ar plăcea să semăn și cu el. Bunica îmi spune că am de la amândoi părinții câte ceva, dar să am grijă să fiu altfel decât ei. „Adică...?”, o întreb. „Păi... să nu ți-i socotești drept oglindă, să nu faci ca taică-tu – politică – și să nu pleci ca mă-ta – în lumea largă.” În fine, termin cu gimnastica spălatului, iau în fugă micul dejun pregătit de bunica și plec la școală. Fratele meu, David, pleacă mereu cu o oră mai devreme, nu știu de ce, că nu vrea să-mi zică. Liceul lui e ceva mai departe, dar nu cred că asta ar fi motivul.

Despre părinții mei, povestea e lungă, obositoare, eu însămi m-am simțit obosită și chiar răvășită când mi-a relatat-o bunica, fiindcă toate țin de un trecut care nu mai e deloc văzut bine în prezent. În școală, colegii de clasă m-au agreat doar până când diriginta mea, doamna Petrache P. m-a arătat clasei cu arătătorul de umblat pe hartă, întins spre mine: „Ea, să știți, e fata nomenclaturistului-sondor, Andrei Antoniu – care a-nvățat la «Ștefan Gheorghiu» cum să dărâme un oraș vechi ca să facă-n loc un ghetou de blocuri. El s-a ocupat de demolările din Centru Vechi al orașului, de unde urma să mă mut și io-ntr-o «cutie de chibrituri», din alea construite de tatăl ei. Norocu’ meu c-a venit Revoluția și n-a terminat toate demolările”. M-am rușinat atunci de-mi venea să intru sub bancă. Era ora de dirigenție, în care eu și colegul meu, Moise Gelu, eram rânduți de doamna Petrache să ne facem câte o scurtă autobiografie. Când mi-a venit rândul, am început să povestesc așa cum mă-nvățase bunica Elisa. Diriga, ușor nervoasă, m-a întrerupt pe motiv că trebuia să-ncep cu informații despre părinți, ca să se știe din ce elemente mă trag. Văzând că întârzii să vorbesc despre un tată pe care nu-l mai am și o mamă plecată din țară în vremea comuniștilor, a-nceput să m-arate clasei ca pe-o infractoare și să vorbească despre părinții mei. După cursuri, în drum spre casă, m-a-ntrebat colega mea, Angela, ce meserie e asta de „nomenclaturist”. „Nu știu, fată!”, i-am zis. „De ce n-ai întrebat-o pe diriga?” „Eu știu că tata a fost muncitor-petrolist, c-a lucrat la Casa Poporului, unde s-a îmbolnăvit”. A lucrat ce-i drept și-aici, pe-o funcție politică. Făcuse într-adevăr și-o școală de partid. Asta a deranjat-o pe diriga... Nici bunicii mele nu i-a plăcut politica lui tata, dar ea zice că vremurile au fost de neînțeles pentru multă lume. „Măcar de-ar fi prezentul

și viitorul vremuri mai bune – mi-a zis atunci bunica Elisa – că d-aia o fi renunțat și mă-ta la țara asta.” „Cum, mama ta e-n altă țară și nu te-a luat cu dânsa?” „N-o cunosc pe mama. Nu-mplinisem trei ani când a plecat, n-o mai țin bine minte. Dar îi scrie bunicii, îi trimite câte ceva pentru mine și zice c-o să mă ia acolo după ce termin școala”. „Dar de ce-mi vorbești numai de bunica, tatăl unde e?” „Tata a decedat în ’91. Era bolnav rău. Mama era plecată din vara lui ’87, cu ansamblul ei de dansuri. Tata, simțind ce se va întâmpla în țară cu el din cauza rămânerii ei în Franța, i-a propus mamei să rămână acolo până se vor «limpezi apele» în țară. Apoi el s-a-mbolnăvit când a fost iarăși tras la răspundere, în ’90. Mulți lideri sau foști lideri comuniști au fost arestați atunci de către așa-ziii revoluționari. După trei luni de detenție, tata a fost eliberat și a mai trăit încă două luni, supărat că-și va pierde casa. Apăruse o lege în care se vorbea de retrocedările averilor expropriate de statul comunist. Casa noastră se afla printre acestea. În fine, după moartea tatei, fratele meu, David, care locuise cu el, a fost nevoit să stea câțiva ani la bunica din partea mamei. După moartea acesteia, s-a mutat și el la bunica Elisa. A fost prima mea bucurie să locuiesc cu fratele meu. Opt ani trăiserăm separați.”

În dreptul casei Angelei, ne despărțim. Apuc să-i mai spun că „Asta e toată istoria familiei mele, pentru care diriga noastră nu mă poate suferi”. „Off. . . îmi pare rău, Lara, vezi că eu mâine nu vin la școală!”, zice colega.

N-a vrut să-mi spună motivul. N-am insistat. Am ajuns acasă supărată. I-am spus fratelui meu ce mi-a zis diriga. David m-a îmbărbătat, m-a strâns în brațe și m-a sărutat pe frunte. Am simțit un fior plăcut. Căldura buzelor lui a rămas multe zile pe fruntea mea. M-am plâns și bunicii Elisa. „Măi, copilă, mi-a zis, să nu-ți fie

rușine cu tată-tu, că n-a făcut nici un rău acestui oraș. Să știi că el și c-un alt personaj al urbei, lider și-ăsta pe la București, au făcut să apară aici Combinatul de Oțeluri Speciale și încă alte două mari întreprinderi. Așa a devenit orașu-ăsta un mare centru industrial, apreciat până dincolo de Europa. Lumea nu mai vede și binele ăsta, vede numai răul cu demolările din Centru Vechi, pentru care și io am avut o discuție cu Andrei al meu.”

Se petrecuse atunci un dialog sever între bunica Elisa și tata:

„Nu te gândești, măi mamă – i-ar fi reproșat bunica – la câte case boierești, vechi stau în picioare de sute de ani și care-s adevărate monumente arhitectonice? Nu vă convine c-au fost boierești? Io am predat în școală istoria acestui oraș...”

„Dumneata vezi-ți de istori-aia veche, mamă! Eu te-nțeleg, dar nu mai locuiește nici un boier prin orașu-ăsta!”

„Tocmai d-aia-ți zic: io nu știu ce vă deranjează pe voi casele astea!?”

„Nu deranjează pe nimeni – i-ar fi spus tata – dar, pe cât va fi posibil le vom ocoli... Nu uita însă că orașul dumitale, ăla vechi, de care-mi vorbești, s-a cam umplut de maghernițe insalubre. P-astea le vom înlocui cu blocuri – și nu suntem singura țară care procedează așa!”

„Tu te-auzi ce spui, Andrei?”, i-a zis revoltată, bunica Elisa. „Adică n-aveți voi unde să mai construiți blocuri, decât în inima medievală a Târgului? Nu e câmpu’ dăstul dă larg în afară, dincolo dă Șanțu Cetății?”

„Da, i-a răspuns tata, dar ne trebuie și agricultură...”

„Andrei, n-ai învățat și tu la... «Gheorghiu»-ăla-l tău? Parcă-mi povesteai cum vi se vorbea despre valori

ale trecutului – păi vă picar-acuma taman p-aceste valori? Și te găsiși taman tu să dărâmi atâtea straturi dă cultură arhitectonică ale vremurilor – urme importante ale istoriei orașului – și să le-nlocuiești cu «ghetouri», să băgați lumea grămadă-n ele?”

„Mamă Elisa, eu te-nțeleg și te-aprob, dar planul nu e făcut de mine, eu trebuie doar să-l aplic. Am sarcin-asta... E dictată de sus; ce e-așa greu de-nțeles?, nu-ncape refuz! Și dacă nu fac eu asta, o va face altcineva.”

„De ce nu faceți voi, tot cuibu-ăla-l vostru... din palatul comunist, un front comun și să vă-mpotriviți, cu argumente bineînțeleș; vi le dau eu dacă nu le-aveți! Bucureștiul trebuie să vă-nțeleagă, dacă știți să le vorbiți. Spuneți-le că-n Evul Mediu, trei secole la rând, Târgoviștea a fost primul centru cultural și economic al Țării Românești și nici turcii n-ar fi produs atâta jale, câtă aud eu azi când merg la piață.”

„S-a-ncercat ce zici dumneata și n-ai cui să-i explici! Acolo, sus, s-a fabricat altă istorie...”

„De capu’ lor să le fie, maică, a lor istorie! Tu du-te la profesorii tăi dă politică, pă care spui că i-ai avut și spune-le să te ajute, poate-i lămurește ei pe dobitoci!”

„Pe dobitoci nu-i lămurește decât dobitocu’ cel mare, mamă Elisa, dar lucrurile s-au petrecut – vorba mata – *taman* invers: ăia mici l-au lămurit pă cel mare, iar ăsta niciodată nu dă-napoi!”

„Oare nu mai interesează pă nimeni, maică, dă soarta orașului ăstuia? Oare nu vrea nimeni să mai știe ce comerț să făcea și ce viață creștină exista pă vremuri aici în Târgu dă Jos și dă Sus, în Târgul dâן Lăuntru, unde să găsește azi Biserica Târgului și pă care le veți acoperi voi cu buldozeru’? Că asta știți și voi să faceți, dar io nu te-am învățat așa, mamă! Tu trebuie să chemi

arheologii, să-i pui să scormone cu șpaclu și cu măturica sfântu' pământ al Târgoviștei! Tu trebuie să te lupți să nu se prăpădească vechea istorie; să protejezi vechile case dă patrimoniul care au mai rămas; să ai grijă dă celebrele curți interioare înconjurate dă clădiri cu scări exterioare și mansarde, unde adăstau odinioară marii negustori ce aduceau mărfuri din cele patru zări ale lumii, pă vestitele drumuri dă la Poarta Buzăului, a Bucureștilor, a Câmpulungului și cea dinspre Dealu, cea a Vânătorilor Domnești. Ți-am povestit toate astea, maică, la istorie, dar văd că nu le-ai băgat la cap!”

„La școală ne predai istoria socialismului... sau ai uitat?”

„Nu fi obraznic, Andrei! La școală eram obligată să vă spun altă istorie. P-aia adevărată ți-am spus-o acasă, doar ție!”

„Mi-aduc aminte. Mi-o spuneai cam în șoaptă. Și ție ți-era frică, vezi? La școală ne vorbeai mult mai convingător despre noua istorie...”

„Și d-aia nu ți-a intrat în cap istoria mea d-acasă? Era o perioadă mai dificilă când am predat eu istoria, dragă Andrei...”

„Acum e și mai dificil să te opui istoriei predate de tine. Și tu asta-mi ceri mie-acum, de ce? Doar că sunt singurul îndreptățit să-ți susțin ție părerea? Fii liniștită însă, mă voi strădui să-ți fiu pe plac, dar n-o să fie bine, ai să vezi...! Multe clădiri au ajuns niște maghernițe insalubre, dragă mamă. Sunt pline de șobolani și de igrasie! Asta susține și ziarul local...”

„Pot fi curățate, băiete, nu dărâmate! Nu te lua după ziaru' local, că le țâțâie curul și-ălora d-acolo. Nu uita că au trecut peste ele atâtea prăpăduri ale istoriei și nu le-au putut dărâma și vă găsirăți voi să faceți acuma ce n-au putut face nici turcii!?”

„Gata, mamă Elisa, m-ai dăscălit dăstul, mulțumesc, săru'mâna! Ai să vezi c-o să te-ascult și voi rămâne fără casă! Știi că sunt chiriaș la stat, nu?”

„Aaa... ți-e teamă c-o să stai și tu-n «cutiile de chibrituri» făcute dă voi pentru plebe!? Lasă... io mor mâine-poimâine și-ai să vii să locuiești aci-n casa-n care te-am adus pă lume. Da' casa ta e tot una de patrimoniu... nu cumva se află și-asta-n aria voastră dă demolări?”

„Nu, nu! Asta, nu... Străzile din spatele primăriei scapă. Va trece și p-acolo o magistrală care va lega Turnul Chindia dă Gara Mare, da' nu mă va afecta.”

„Aveți voi grijă să-i afectați p-alții, dar ține minte ce-ți zic: nu vreau să te blesteme lumea și nici Dumnezeu!”

„Bine, mamă Elisa, eu ți-am spus ce-am de gând... Te las, că am treabă. Vin mai pe-seară s-aduc ceva pentru asta mică, săru'mâna!”

„La revedere!”

Așa a-ncheiat bunica Elisa acel dialog cu tata, despre care, tot de la ea știu, că deși era om al sistemului, asculta cu interes Europa Liberă. Cândva zicea c-ar fi auzit la „Pagini uitate, pagini exilate” cum se vorbea despre demolările de la Târgoviște, Pitești, Craiova și tata se simțea vinovat cu atât mai mult cu cât totul se făcea sub comanda partidului, iar el primise responsabilitatea să fie duse la îndeplinire planurile de sistematizare și extindere a orașului. Demolările însă, a refuzat să le mai semneze; s-a ținut de cuvânt, dar mi-a zis bunica să n-o mai întreb ce-a pățit el în urma aceluia refuz.

— Știu ce-a pățit, i-am amintit eu. Mi-ai spus cândva c-a fost mutat la Casa Poporului, unde s-a-mbolnăvit.

— Da, zice, a lucrat în meseria lui, la „munca de jos” se zicea p-atunci. A făcut nu știu ce tuneluri cu

niște militari. Nu mi-a vorbit niciodată concret despre ce făcea el acolo. Devenise foarte secretos. Țștia d-aici l-au încărcat c-o sancțiune, dar nu i-au luat casa. I-au luat-o însă aștilalți d-acuma, cu legea retrocedărilor, că d-aia s-a prăpădit. Mai avea zile de trăit. Ar fi vrut să meargă și el în Franța, după maică-ta, să se trateze-acolo, dar n-a mai apucat... L-a luat Dumnezeu în floarea vârstei; l-o așeza undeva să-i fie și lui bine, că n-a omorât pă nimeni, zice bunica.

Și se-nchină.

— Atunci de ce mai spune lumea că tata poartă vina pentru acele demolări, dacă el a părăsit proiectul...?

— Păcatu' cel mare, zice, a fost că el intrase dăja-n conștiința colectivă ca singur vinovat pentru toate relele dictate dă partid... L-au trimis apoi la București și-a rămas el țap ispășitor pentru toate. N-a mai putut să se justifice în fața țargoviștenilor. Norocul a fost c-a venit așa-zisa Revoluție ș-au fost stopate criminalele lucrări care apucaseră să strice mare parte din vechiul oraș. Așa au mai rămas în picioare câteva clădiri așezate în triunghi, alea dintre Primărie și Biserica Târgului, de-i ziceți voi azi Centru Vechi, unde s-adună tinerii aristocrați ai urbei și fac acolo promenade.

— De ce aristocrați, bunico... ?

— Pentru că se consideră aleșii neamului, draga mea. Aleși din plebea care n-are ce mânca fiindcă n-are bani...

— Știi, bunica? Am intrat și eu cândva cu David prin subsolurile-alea...

— Când? Și ce-ați căutat voi acolo?

— Eram curioasă să văd și eu pivnițele de secol al XIV-lea-al XVI-lea, de care-i vorbeai într-o zi lui David. Acuma sunt baruri cu muzică și mulți tineri, într-adevăr.

— Ehei, fată... pivnițele-alea nu mai sunt azi. Toate au fost acoperite de... buldozere. Erau fala negusturilor și a boierilor de la Curtea Domnească. Astea care le-ai văzut tu sunt un nimic pe lângă alea.

*

În altă zi, bunica Elisa m-a chemat lângă ea, a luat istoria de la începuturile existenței orașului și, pas cu pas, mi-a lipit-o pe creieri. „Vreau să te fac să pricepi, zice, că tatăl tău a făcut și el ceva pentru acest oraș. N-avea cum să-i facă răul dă care e acuzat, fie și numai pentru faptul că știa că eu mă trag dintr-o importantă familie a Drăculeștilor, zice, care vineee, ahăă! tocmai dă pă când a fost obârșit orașu-ăsta...”

Da' ce-nseamnă, bunico, *obârșit*?” am întrerupt-o eu. „Lasă-mă, zice, nu mă mai întrerupe! Înseamnă, dă când au apărut primele așezări ale oamenilor p-aceste meleaguri, dar să nu mă-ntrebi acu' și ce e ăla meleag! că ai dicționar la îndemână”. „Da, bunico...!” „Ei, ce ziceam?, uite, vezi, dacă mă-ntrepuți?...” „Ziceai că te tragi dintr-o familie...” „Așa, bravo! Ei bine, eu n-am spus nimănui aceste lucruri. Nu-mi dau seama cum s-ar fi interpretat o astfel de origine și băieții mei, Andrei și Horia cred c-ar fi avut de suferit. Și tu te tragi din același neam, că ești nepoata mea. Vreau să cred că noi avem ceva din spița lui Mircea cel Bătrân, care a citorit orașu' nostru”. „Eeei, bunico, chiar așa de adânc ai coborât în trecut? Cum dovedești dumneata ideea-asta?” „...Grație tatălui meu, Ioan Pătrașcu, direct interesat de arborele familiei Drăculeștilor, dar și grație istoriei pe care am studiat-o eu. Drumu' pleacă înapoi dă la bunico' patern, tot Ioan Pătrașcu. Acesta – căsătorit cu Elisa din Bolintin, născută în 1885 dăn neamu' Bălenilor – moare în